

متن پرسش

سلام علیکم: حضرت امام در ابتدای کتاب شرح چهل حدیث می فرمایند: «مقام وهم، زیرا که وهم سلطان قوای ظاهره و باطنه نفس است. پس اگر وهم حکومت نمود در آنها به تصرف خود یا شیطان، این قوا جنود شیطان گردند و مملکت در تحت سلطنت شیطان واقع شود، و لشکر رحمان و جنود عقل مضمحل گردند و شکست خورده رخت از نشئه ملک و دنیای انسان درکشند و هجرت نمایند، و مملکت خاص به شیطان گردد.» به چه علت امام، مقام وهم را سلطان قوا می دانند و آن مقامی می دانند که اگر به گوهر عبودیت آراسته بشود، می تواند مقام قرب الهی و تعالی الی الله پیدا کند و اگر مغلوب اسارتها و جنود جهل و شیطان گردد، به اسفل السافلین سقوط می کند؟

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: قوه‌ی واهمه اگر به عنوان یکی از قوای انسانی که متوجه‌ی حقایق وجود می‌شود، نظر به عام مثال کند، صورت‌های مثالی متعالی را در انسان شکل می‌دهد و این بهترین حالت برای انس با خداست از آن جهت که عبادات انسان، متوقفِ مفهومات و ذهنیات نشده. ولی اگر قوه‌ی واهمه تحت تأثیر صورت‌های عالم ماده و عالم کثرات شد، بستر تأثیر شیطان می‌شود و انسان را از سیر به سوی حقیقت محروم می‌نماید. در این مورد می‌توانید به مباحث «جهان گمشده در عالم خیال» که در کانال «تشکل اشارت» به آدرس esharat@ می‌باشد، رجوع فرمایید. موفق باشید